

Kierregaard afgivne Betænkning, selv efterat Biskoppen atter er traadt ud af Regjeringen, da er dette naturligtvis begrundet deri, at man med Føie har sættet Blikket netop paa Biskop Kierregaards Personlighed i denne Sag. En i Kirken saa fremtrædende Mands Opfattelse af disse kirkelige Spørgsmaal maatte allerede i og for sig være af stor Interesse, og det var jo ogsaa saa, at man turde antage, at Regjeringens Stilling til denne Sag væsentlig maatte være betinget netop ved denne Mands Indlemmelse i Ministeriet. Nu er det vel saa, at dette nu er forandret. Den høierverdige Biskop er udtraadt af Regjeringen, og Regjeringens Stilling synes dog at være den samme; men det kan dog ikke nægtes, at ved Siden af den stærke og almindelige Opinion, der synes at være i Kirken imod denne Retning, er det af Betydning, at selv hos Biskop Kierregaard har det ikke været nogen længe næret Overbevisning og ikke just en Erkjendelse af Sagens egentlige kirkelige Betydning, som have været bestemmende for de Stridt, hvori han har deeltaget. — Det er efter Fleertallets Overbevisning saa meget mere betænkeligt at fastslaae det, som dette Lovforslag gaaer ud paa, forud for den almindelige Overveielse, som dette Lovforslags Gjenstand jo ingenlunde kan siges at være noget saaledes Isoleret eller for sig Afsluttet, at, naar det nu havde fundet sin Afgjørelse paa en eller anden Maade, saa vilde det ikke mere kunne vende tilbage, saa var et Stridsthema udslettet, saa var man fri for det og kunde ikke mere blive foruroiliget deraf. Saaledes er det ikke. Det er jo tværtimod Tilfældet, at istedetfor at være enkelt og isoleret er Forslaget dybt indgribende i og maa have stor Indflydelse paa alle eller de fleste andre kirkelige Anliggender. Det har heller ikke kunnet forekomme Fleertallet tvivlsomt, at man ved forud at afgjøre denne enkelte Sag, baade med Hensyn til Personer og med Hensyn til at tilveiebringe en Overeenskomst angaaende de muligt opkommende Stridigheder, vilde være meget langt fra at opnaae et Gode, fremfor ved at overlade til en samlet Overveielse det, der naturligt hører sammen. Jeg troer, at det med Føie blev udtalt her i Salen under Sagens 1ste Be-

handling, at det, at give et Mindretal i Kirken, en enkelt kirkelig Retning, der dog — man tillægge den saa megen Betydning, man vil — er i afgjort Minoritet, en Seier i dette kirkelige Spørgsmaal forud for den almindelige Overveielse, neppe vilde give Fred, men snarere det Modsatte af Fred. Der er vel noget fuldkommen Naturligt i den Tanke, at Minoriteten skal beskyttes imod Majoriteten, og Enhver maa vistnok finde det i sin Orden, at der saavel ved Sammensætningen af en Kirkecommission, hvis der derom bliver Tale, som ved de fremtidige Forsatningsbestemmelser bør tages et beskyttende Hensyn til Minoriteterne, men dette er noget ganske Andet end forud for Overveielsen at sikkre Minoriteten Seiren, og det paa en selve Sagen forandrende og for Fleertallet præjudicerende Maade.

Men det er ikke blot, om jeg maa kalde det saa, Betimeligheds-spørgsmaalet i den ene og den anden Forstand og i dets hele videre Udstrækning, som leder Udvalgets Fleertal; selve Lovforslagets Indhold have vi ikke kunnet forlige os med. Vi forstaae ikke, at det kan være til Held for Nogen, og at det kan være uden Fare for Folkekirken, at der i denne skal kunne finde en Dannelse af Trimenigheder Sted; vi kunne ikke forstaae, at det kan være heldbringende at have flere Slags Menigheder og flere Slags Præster indenfor den samme Folkekirke, og disse stillede hver paa sin Viis, men indbyrdes i et Modsetningsforhold til hverandre, der let vilde kunne føre til en Udvikling af forskjellige confessionelle Anstuelser, som vi her umulig kunne overse, og endnu mindre heelt bedømme. Det nytter vist ikke at disputere om, hvorvidt et Lovforslag af Indhold som det foreliggende kan siges at være, som det fra andre Sider paastaaes at være, et blot og bart Tillæg til Sognebaandsløsningsloven af 4de April 1855 eller en simpel og ligefrem Udvikelse af de deri indeholdte Bestemmelser. Vi for vort Bedkommende formaae ikke at betragte Lovforslaget paa denne Viis, vi see et nyt Princip deri, vi see noget Andet end det, som man tilføjede ved Loven af 4de April 1855, der ikkun var en friere Bevægelse for Indvidet indenfor selve Sognemenighederne.